

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam posj. plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Rokopisi se ne vračaja. Neznamkovana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačajo od enostopne petitvrste za enkrat 15 v., za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratno oglase primerem popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije se poštnine proste.

Štev. 11.

V Mariboru, dne 16. marca 1905.

Tečaj XXXIX.

Kmet — trpin.

II.

Znano nam je, da mnoge mlade ljudi vleče v svet želja po lahkoživem življenju brez nadzorstva. Ker doma pred očmi starišev in drugih ne morejo in ne smejo tako živeti, pa hajdi v svet! Kdo ondi gleda na nje? Toda navadno ne mine dolgo časa, da pride na občino Bog vedi odkod odlok: Tukaj je rojen otrok, očeta nima, njega mati pa je po izkazu knjižice pristojna v vašo občino. Da se more mati in otrok preživeti, pošljite na mesec toliko in toliko . . .

Takšni slučaji, ki pa žal, niso redki, pač morajo človeka spraviti v nevoljo. Kmet doma dela in se trudi, delavci, ki bi mu imeli pomagati, pa ga zapusté in iz daljine sem mu še napravljajo stroške! Ali se naj to trpi še dalje in vedno? Ali naj kmet sam preživlja lahkomišelne ljudi svoje občine, ki se klatijo morda brez dela po svetu, navrh pa še prav razuzdano žive? —

Gotovo je, da se mora domovinska postava predrugačiti in popraviti. Naj bi se vendar bolj oviralo izseljevanje, kar bi se lahko storilo pri oddaji knjižice iz domovine. Ako kdo brez uzoška in potrebe zapusti domovino, naj se mu domovinska pravica v kratkih letih vzame in on naj s svojo rodbino pripade občini, kjer je že nekaj časa bival in delal. Sploh naj bi se odpravila pravica domovinstva otrok na občino starišev, katerih niso niti nikoli

poznali. S tem bi se stroški občin jako zmanjšali, kar bi se pri dokladah tudi poznalo — kmetu.

Ako pa vlada res ne bo nič storila v tem oziru za kmeta in občine, se res ne smemo čuditi, četudi resni ljudje mislijo na izselitev v Ameriko. Izseljevanje je obžalovanja vredno iz dvojnega ozira. Prvič odhajajo iz domovine najboljše in najpodjetnejše moči, katere se kot takšne gotovo ne bodo več povrnila nazaj, dočim ostane doma ljudstvo, katero je neodločno, ne zna računati z dejanskimi razmerami in se vsled tega pogosto tudi ne more samo preživljati. To pa dela občine in kraje še revnejše.

Drugič pa nam je to izseljevanje obžalovati z ozirom na celokupnost našega naroda. Majhen je itak in kar mu ne odzame in od-tuji sovražni sosed, vzame mu nesrečno izseljevanje. Če se morda pošlje tu in tam nekaj dolarjev iz Amerike domu, to pač ni nobena odškodnina za toliko bratov — rojakov, katerih mnogo nikoli ne bomo več videli!

Pri takih razmerah ni čudno, da se pri vsakem ljudskem štetju v Avstriji našteje Slovencev čedalje manj, a število drugih narodov raste. V Ameriki je že ogromno število Slovencev in v Clevelandu se precej skupno naseljujejo. Toda četudi bi bilo to res za sedaj, pa dolgo se kot narod ondi ne bodo obdržali. Še prej nego v petdesetih letih bodo z njih sami Angleži, saj jih po mehki naravi, ki se tujemu tako rada privadi, poznamo.

Čudno se nam pa nekako zdi, da naša vlada to izseljevanje tako mirno gleda, da ji še mnogi celo izpod vojaške suknje uidejo preko mej. Menda pa vendar ni to nekako znamenje, da bi se rada iznebila vedno zvestega slovenskega naroda izpod avstrijskega orla? To vprašanje bi bilo pač na mestu iz ust naših poslancev na vlado. Pričakujemo v tem nekaj pojasnila. Domobranski.

Rusko-japonska vojska.

V Mandžuriji je končana trinajstdnevna bitka južno od Mukdena, ena najkrvavejših bitk, kar jih pozna zgodovina. Šestotisoč Japoncev se je bilo s 480 tisoči Rusov. Okoli sto tisoč mož pokriva ledena tla Mandžurije. Z veliko hrabrostjo so odbijali Rusi besno naskokujoče Japonce, toda vsa njihova hrabrost jim ni nič pomagala, morali so se umakniti. Mukden, glavno mesto Mandžurije, je v japonskih rokah.

Ruska armada je poražena, vendar se še v redu umika proti Tienlinu, kjer hoče zavzeti nove postojanke, ako jim bodo Japonci to pustili; namreč ako jih vsled utrujenosti in zgub ne bodo mogli uspešno zasledovati. Ako pa Japonci ne bodo pustili Rusom zavzeti utrjenih stališč pri Tienlinu, morali se bodo Rusi umakniti še naprej proti Harbinu, kjer je meja južne Mandžurije.

Kateri so vzroki ruskega poraza? Teh je mnogo! Prvi vzrok je velikanska oddaljenost

LISTEK.

Na lovu.

P. D.

(Dalje.)

„Spat je šel. On je tako ves mrtev na lov. Jaz pa mu ne branim. Zakaj neki? Naj gazi po gozdu, če ga veseli!“

Omanjamo, da se je krčmarjev sin Janez tudi štel med inteligenco, kar je kot abiturijent in bodoči „gospod“ tudi zaslužil.

„Vidite, gospod tajnik!“

„Kje pa je še jedna puška? Mi smo štirje, puške pa tri!“

„Za puške bodite brez skrbi!“ meni krčmar.

„Ne, za puške ni skrb, te bomo lahko dobili.“

„Kaj pa, če nas zaloti žandar!“ Šmitek je našel vedno nove premisleke.

„Saj žandarji ne hodijo po gozdu! Le ne strahu po nepotrebnem!“

„Že prav! mrmra Šmitek.“

„Šli bi pojutrišnjem, ko imam jaz prosto. Kak dober požirek bi ne škodil, če bi vzeli seboj.“

„Ne, kaj takega ne škodi“, pritrđi hitro krčmar.

„Janez je tako vajej lova. No, pa — saj ne lovimo prvič!“

Pri teh možatih besedah pogledal je Čuš samozavestno okoli sebe in zapazil poštarja, ki je spal kakor ubit.

„A, gospod Grčar, vzdramite se! Ali ste zadovoljni?“

„Zadovoljen, zadovoljen . . .“ mrmral je poštar in dremal dalje. „Pustite me . . .“

„Ali je mnogo divjačine v teh gozdih?“ vprašal je še Šmitek Andreja.

„O divjačine! Divji petelini, zajci, golobje, srne, vrane, veverice, šoje, lisice, jazbeci — ej divjačine! Na izbiro, pravim vam, na izbiro!“

III.

Zgodaj je še bilo v četrték, ko se je zbirala naša lovska družba pri Andreju. Solnce je stalo še komaj za moža visoko nad gorami in skozi tenke meglene zastore razsvetljevalo rosno travo. Po svetlomodrem nebu plavali so lahni oblaki, ki so hiteli proti zahodu, polagoma gineči in manjšujoči se, dokler se niso pridružili ob horizontu belim meglam, ki so še zakrivale vrhove gora.

Zadnji je bil seveda gospod Čuš. Prvi pa je bil na mestu gospod Šmitek, ki je ves čas tekal sem ter tje in se vsak trenutek še nečesa domislil. In še, ko je prisopihal učitelj, že od daleč dajajoč znamenja za odhod, postavil se je Šmitek sredi dvorišča in zaklical:

„Psov pa le nimamo! In kako bomo lovili brez psov? Še dlake ne prinesemo domov, pravim vam, še dlake ne!“

Janez, sit že vednih ugovorov, je odgovoril kratko:

„Dobimo vse pri stricu — županu! Pojdite, gospod Grčar!“

Poštar je pogledal Janeza, kako nese puško in si potem svojo vrgel čez ramo. A med hojo se mu je vedno zapletala med noge.

„Šmentana puška!“

„Ali imata puške in patrone?“ vpil je Čuš.

„Prav! Midva dobiva vse potrebno pri županu!“

„Zdaj pa le brž, gospodje! Zamudili smo se!“

Župan, ki je imel s svojim bratom lov v najemu, prebival je precej visoko v klancu. Požuriti se je bilo treba. Gospod Čuš je stopal naprej z velikimi koraki in hitel kakor ameriška lokomotiva. Za njim je šel Janez, potem se je potil poštar s svojo puško, katera se mu je otepala okoli kolen, naj jo je držal

bojišča od Ruske, potem tista preklicana ruska počasnost in pa domači nemiri. Kuropatkin je vedno nujno zahteval pomoči iz domovine. Toda domači nemiri so zabranjevali hitro odpošiljanje čet, sedaj pa zimi pa tudi velikanski zameti v sibirskih stepah. Osemdeset tisoč mož ter 380 topov in strojnih pušk je že bilo pripravljeno v začetku januarja na odpotovanje, ki so pa še le komaj sedaj na potu v Mandžurijo. Ko bi bile te čete prišle pravočasno, vsaj v začetku tega meseca na bojišče, čisto drugačen bi bil konec te bitke. Vse to so Japonci dobro vedeli. Z njihovim denarjem se je uprizoril punt na Ruskem, ki je zadrževal odpošiljanje čet, tako da je ruska armada bila še vedno v manjšini. Med tem so pa Japonci dobili čete od Port Arturja, doma so pograbil kar je moglo na vojsko in zraven tega je še baje služilo v njihovi armadi 60.000 Kitajcev. Postavili so na bojišče še eno, peto armado pod generalom Kavamura, o kateri niso Rusi popolnoma nič vedeli. Sedaj je toraj prišel za Japonce odločen trenutek udariti na Ruse. In to so izpeljali z največjo zvitostjo. Začeli so najprej močno pritiskati na rusko levo (vzhodno) krilo in središče, da bi prevarili Kuropatkin, da hočejo tukaj prodreti; na zahodnem krilu, ki je blizu kitajske meje, pa je bilo med tem vse mirno. Ruske patrolje so celo prišle lahko južno do Ljaojana. Kuropatkin se je res dal premotiti ter je mislil, da nameravajo Japonci tukaj glavni napad. Zato je poslal cel I. armadni voj, ki je bil v rezervi, na pomoč vzhodnem krilu. V tem času je pa marsirala cela japonska armada čez kitajsko ozemlje ter se naenkrat pojavila severo zahodno od Mukdena, Rusom za hrbtom. Vsled slabih poizvedovalnih čet in vsled nepazljivosti na ta kraj je Kuropatkin prepozno zvedel za to in ni mogel dati pravočasno povelja za protiodredbe. Ko je pa sprevidel položaj in poslal čete na vzhodno krilo, bilo je že skoro prepozno. Japonci toraj niso naravnost premagali Rusov, kajti na vzhodnem krilu in v središču bili so Japonci vedno odbiti, pač pa jih je prisilila nevarnost obkoljenja na zahodnem krilu, da so se umaknili. Rusi so večino svojih zalog zažgali, vendar jih je mnogo padlo Japoncem v roke. Ko bi se Rusi doma bojevali, gotovo bi zažgali rajši celo mesto, predno bi pustili kaj sovražniku. Toda Mukden in blizu njega ležeči cesarski grobovi so Kitajcem sveti kraji in če bi bili Rusi količkaj žalega storili tema mestoma, vzdignili bi se vsi Kitajci proti njim. Vsled tega so rajši pustili zaloge sovražniku, kakor da bi si nakopali novega sovražnika, ki že itak na tihem pomaga Japoncem. Saj je znano, da je ruska armada obdana in da se celo med njo nahaja mnogo kitajskih ogleduhov. Veliko so jih že Rusi pobesili, vendar vsem ne morejo priti na sled.

z levo ali desno roko, da je bila steklenica v žepu v vedni nevarnosti, in zadaj je stopal gospod Šmitek, govoreč ves čas:

„Kako pa, ali pojdemo skupaj po gozdu, ali ne?“

„Kako se nam bo zdelo boljše! Nekaj časa menda že skupaj, potem pa si razdelimo prostor“, odzove se učitelj.

„Samo jaz ne poznam gozda!“

„Gozd je vendar gozd!“

„Seveda, pa . . .“

Gospod Šmitek je obmolnil za hip. A takoj je nadaljeval.

„Ampak rosa je. Vi ste prav storili, da ste vzeli škornje, gospod učitelj.“

„Hej, stari lovec bo vendar vedel, kaj je treba vzeti seboj.“

„Kje ste pa lovili, gospod Čuš?“

„Po Dolenjskem.“

„A, saj ste tam doma. Jaz mislim, da se bomo pošteno spotili tu gori.“

Čuš ni odgovoril.

„Da bi le kaj vjeli!“

Čuš se je naglo ustavil in pokazal na glavno cesto, ki se je vila ne daleč od njih.

Lovcem je zastala sapa. V solnčnih žarkih lesketal se je bajonet na puški in v jutranji sapi vihralo je perje na žandarjevem klobuku.

Težkoče, ki jih toraj imajo Rusi v tej vojski proti Japonski, so velikanske. Na eni strani domači upori, ogromna oddaljenost bojišča, na drugi strani pa popolnoma pripravljen, ljut sovražnik, katerega podpirata dve močni državi Angleška in Kitajska, in vrh tega še Zjedinjene države severoameriške.

Sedaj se toraj Ruska armada umika proti Tienlinu. Japonski listi pišejo, da beže Rusi v velikem neredu, medtem ko Kuropatkin poroča, da se vrši umikanje v popolnem redu. Dalje poročajo japonske vesti, da narsira general Nogi s svojo armado vsak dan 25 milj (1 milja 1 in pol klm), da bi prehitel Ruse in jim zaprl pot ter jih na ta način obkolil. Če se jim to posreči, potem je seveda večina ruske armade zgubljena. Od ruske strani še ni došla o tem nobena vest.

Japonci so pri umikanju Rusov delali krčevito, da bi jim zastavili pot in jih obkolili; vendar se je posrečilo Kuropatkinu rešiti svojo armado in se ž njo umakniti s primerno malimi izgubami. Natančna poročila o umikanju še pa dosedaj niso došla.

Dopisi.

Sv. Ilj v Slov. gor. (Smrt blage žene.) Letos nam sicer skoro ne preneha zvonov mrtvaška pesem; toda zdelo se nam je, da še tako otožno niso doneli kakor prve dni pretečenega tedna. In komu so peli tako milo zadnjo pesem? Kakor blisk se je razneslo po celi fari, da nam je nemila smrt pobrala najboljšo ženo, predobro mater. Na pepelnico smo spremili k zadnjemu počitku povsod poznano in spoštovano mater Krenovo iz Stare gore. Bila je rajna pravi vzor slovenske žene in matere. Kakor je živela sama vzgledno krščansko, tako si je vzgojila tudi svoje otroke. Njeno materino srce je bilo sicer polno ljubezni do vseh, posebno pa je še bila njena srčna želja, da bi sin dijak srečno dovršil svoje študije. Tega sicer ni dočakala, a ločila se je lahko z zavestjo, da umira v naročju samih dobrih otrok. Bila je pa tudi zavedna Slovenka; „Slov. Gosp.“ je vsikdar že komaj pričakovala in še celo na bolniški postelji ni mogla biti brez njega. Vsaki sosedu je znala vedno dati moder svet v vseh zadevah gospodinjstva; revež pa tudi ni šel nikdar prazen od nje. Ker je rajno zato vse spoštovalo in ljubilo, se je k pogrebu kljub slabemu vremenu zbrala tako ogromna množica, da že dolga leta nismo videli tako veličastnega pogreba. In ko so preč. g. župnik izpregovorili še v slovo zadnje besede, ni bilo več suhega nobenega očesa; vsakemu izmed navzočih se je zdelo, da mu pokopljejo lastno mater. Pa morali smo se ločiti. Žalujočim otrokom smo želeli, da bi bili vredni

Janez je že imel zdavnej puško za hrbtom. Poštar pa je stal poten, držeč v stegnjeni roki morilno cev in zaklical obupno:

„Gospod Čuš!“

„Molčite vendar! Za Boga! No saj se je že skrnil za ovinkom. V selo gre. Za danes smo že brez skrbi.“

„Hvala Bogu!“ vzdihne poštar.

„Jedni nevarnosti smo srečno ušli“, oglasi se Šmitek. „Zakaj pa niste skrili puške za hrbet kakor Janez?“

„Zakaj, zakaj? Kdo pa misli v takem trenutku na vse! Da le nič hudega ni!“

„Pa lahko bi bilo! Čemu me kličete?“ meni Čuš očitaje.

„Na mestu smo. Hitro smo hodili“, javi Janez. „Samo dvajset minut.“

IV.

„Dober dan, oče župan!“

„A, po puške ste prišli, gospodje?“

Golorok, roke v hlačnih žepih, stal je močno župan naše vasi na pragu in zrl po prostranem dvorišču, na katerem so se vrstile smeti z gnojnico v lepi složnosti.

„Da, po puške smo prišli, oče župan!“ pritrđi Čuš.

„Pa mislite kaj zadeti, a?“

(Dalje.)

otroci svoje matere, blagi materi pa večni mir.

Vitanje. (Spreobrnjenje. — Volitve.) Brezvestni krivoverski hujskači so pregovorili nekaj družin, da so odstopile od rimsko-katoliške cerkve ter se dale vpisati v lutrovo vero. Pa tak korak je za mislečega človeka le strašen. Usodepoln je za tukajšnje življenje in za prihodnji svet. Nekateri odpadnike je začelo skrbeti in peči. Odločili so se popraviti, kar se da. Že pred leti se je oglašil neki mož pri tukajšnjem katoliškem g. župniku. Toda zvedeli so za to plemeniti tržki zagrizenci ter ga tako dolgo obdelovali, da je opustil svojo namero. Zopet se je oglašil za katoliško cerkev, pa zopet so ga najboljši prijatelji preplašili, dokler se ni dal od pastorja poročiti. Ali vest, od Boga človeku dana, si ne da vzeti svojih pravic. Družinski oče je premagal vse težkoče ter potrebno ukrenil, da se vrne v pravo cerkev. Celjski pastor pa, ki je pred kratkim imel tukaj zvečer svoje opravilo in je pri svojem oštirju Rupniku gostoval, ga je iskal na domu, hotoč ga ohraniti. A mož se mu je rajši skrnil. Dne 4. t. m. pa je res bil slovesno vzprejet v katoliško cerkev ob enem s svojo ženo in neko drugo družino, kateri gospodar je odkrito trdil, da se je kesal svoje pregrehe tolikokrat, kolikor ima las na glavi. V soboto ob pol 7. uri zjutraj so spreobrnjenci prišli v župno cerkev. Kleče pred oltarjem s prižganimi svečami v rokah so se glasno odpovedali svojim zmotam, obžalovali svoje dajanje, ter tri prste drže na evangeljski knjigi slovesno prisegli na katoliško vero. Nato so bili odvezani izobčenja in vzprejeti v katoliško cerkev. Opravili so sv. spoved in med sv. mašo sprejeli sv. obhajilo. Sledila je poroka, ker zakon sklenjen pred krivoverskim učenikom ni zakrament. Obe družini sta imeli že nekaj tednov stare novorojenčke, ki so bili ob tej priliki krščeni. Slovesnost je bila vzpodbudna in vesela za družino ter vse dobre župljane. Ljubi Bog dal stanovitnost njim kakor vsem drugim!

Volitve razume pameten človek tako, da si vsak izbere ali izvoli, komur hoče oddati svoj glas. Tukaj je bilo drugače. Nekateri so se zbrali in določili, ta in ta mora biti izvoljen ter nihče drugi. Kdor z nami ne gre, tistemu gorje. Čuden ta le slučaj. Mož bistre glavice bi rad bil v odboru. So menda pozabili nanj. Izbrali, izvolili ga niso. Kaj si hoče. Hanz — nočemo kar misliti na birhanzel — se vzdigne ter zahteva: jaz moram priti v odbor, da zastopam koristi svoje gospe, to je, da pomagam svoji protestantovski oštariji. Nekaterim to ugaja, ker drugače pade polovica nemskega trga v vodo. Drugi se hudujejo, ker mu menda dovolj ne zaupajo. Ni še dolgo od tega, kar je bil ta oštir navdušen Slovenec in dober katoličan. Sedaj je pa drugače. Torej še ni prav čiste krvi. Saj zapustimo ga itak ne, ker nam še zna boljše služiti kakor že zdaj. — Dobro srečo vsem skupaj!

Ivanci pri Negovi. Šel sem kot popotnik iz Gornje Radgone. Prišel sem do ščavniskega mosta, tam sem se ustavil, da si malo ogledam, kako se lepo po malem griču razprostira lepa Ivanska vas. Ko se dovolj nageledam, jo zavijem naravnost v gostilno g. Jakoba Šatlerja. Dobro sem zadel, kajti našel sem omizje veselih gostov. Tudi jaz se vsedem pri zadnji mizi in naročim četrť vina, da ložje opazujem vesele goste. Hitro zapazim, da niso vsi jednega mišljenja. Med njihovimi glasnimi pogovori zaslišim naenkrat, da g. Družović zarenči nad poleg njega sedečim pivcem: „Jaz bi tebe rad meja, pa da bi ti Slovenec ne ba; kaj bi znami, Bračkovimi nemčuri, drža, te bi še jaz tebe rad meja. In ti tudi morem povedati, ka je meni že sam Bračko pravil, tebe da bi na svoje stran spravili, te bi cela vaša občina v Bračkovih rokah bila.“ A poleg sedeči gost, ko to sliši, je Družoviću začel lepe naštevati. Ko to slišim, hitro svojo torbo poberem in jo dalje pobrišem! Ne dolgo potem dogodku sem bil na potu iz Gradca ter sem se pripeljal z brzovlakom proti Špielfeldu. Tam sem izstopil, in glej čuda: tam zagledam tega

dobro izkušenega Nemca Družoviča z Ivane, kako da sili na vlak, ob jednem pa vpije: Gospod konduktor, jaz sem fünfar da, pa sen nič vün doba. A gospod strojevodja ni poslušal Družovičevega vpitja, temveč je brzovlak zdrčal dalje. Družovič pa je žalostno gledal nazaj, ker ni bilo denarjev, katere bi moral s petaka dobiti. Glej, dragi Družovič, sedaj bi pokazal svojo nemščino. Saj imaš dobrega profesorja v Orehovcih! Zakaj pa te ne pouči, kaj se mora pri blagajni zahtevati, koliko je dobiti iz danega denarja, ne pa potem že na vlaku služabnike tirjati za denar. V gornjeradgoneskem okraju pa se govori, da bo Vračko kmalu mnogo svojih prijateljev gnal k sv. Duhu na božjo pot. Vrlo dobro! — Popotnik.

Sv. Martin pod Vurberkom. (Okrajnemu zastopu.) V predzadnji številki „Slov. Gosp.“ je nam dopisnik označil okrajne ceste, katere vežejo skozi Leitersberg, Sv. Marjeto, Sv. Jakob, Jarenino, Kamnico in Sv. Križ. Dragi bralec, poglej si tudi cesto, katera pelje iz Maribora mimo Device Marije na Polju do martinškega broda v Gornjem Dupleku in dalje do Spod. Dupleka k Sv. Martinu, Ciglencam in Sv. Barbari. Od broda do Spod. Dupleka ni lahko spoznati, ali se pelješ po okrajni cesti ali po njivah. Kajti z njiv se steka voda na okrajno cesto, ker so jarki do cela zasuti in zanemarjeni in s posipanjem tako štedijo, kakor da bi morali prej od Bog ve kako daleč voziti, akoravno ima vsaka teh občin po dve prodni jami. Tega je kriv v prvi vrsti okrajni zastop, v drugi pa občinski predstojniki in odbori. Gospodje so pri okrajnem zastopu navajeni, da mora človek po kolenih za njimi laziti, ali pa jih za frak držati, če hoče kaj opraviti. Pokažite njim, občinski možje, da mi zahtevamo da ne bomo več prosili, kajti če smo dolžni davke plačati, imamo tudi pravico zahtevati, popravek okrajnih cest. Prihodnjič več!

Kmet.

Od nekod. Neka ugledna občina (ime zamolčimo z ozirom na dokaj pametnih mož v tej občini) je imela smolo, da je izvolila v krajni šolski svet moža, ki nikakor ne spada v to častno zastopstvo, da si se je sam proglasil za najinteligentnejšega človeka celega okraja. K vsaki seji pride pijan ter tam tako dolgo otrobe veže in pika, da povzroči prepir in kreg ter se zborovalci brez vspeha razidejo. To se je že parkrat pripetilo. Drugi udje vsled tega silno neradi zahajajo k sejam, ker se ne marajo prepirati s puhlim in oholim ljubiteljem alkohola. Ako kdo stavi kak koristen nasvet ali predlog, imenuje on to pritisk. (Koliko bedarija za „najinteligentnejšega“ človeka!) Na njega deluje pač drugi pritisk, to je pritisk alkohola na njegove možgane. Svojo inteligenco kaže možak menda s tem, da vodi svojo hčerko — učenko na plese in maškarade, da si bi moral kot ud krajnega šolskega sveta vedeti, da šolska oblast kaj takega strogo prepoveduje.

Takih „preveč inteligentnih“ (?) ljudi v krajnem šolskem svetu nikakor ne potrebujemo, toraj proč z njimi!

Oplotnica. (Naši posilince) nočejo s Slovenci skupaj živeti in bi z njimi še v nebesa iti ne marali. Zato je ondotni dozdašnji občinski zastop dne 5. t. m. sklenil, da se vas Oplotnica loči od drugih občanov, se taista kot samostojna občina ustanovi in se po postavi z dne 2. maja leta 1864 zato dež. odbor prosi dovoljenja. V smislu § 14 obč. p. so vsi občani z volitveno pravico povabljeni, da do 31. t. m. svoje ugovore proti temu sklepu v uradnih urah dopoldne v obč. pisarni naznanijo. Vsi ne došli se smatrajo kot s tem sklepom zadovoljni.

— Ta sklep je res imeniten in prav po velikomnemški navadi sestavljen od zagrizenih naših nasprotnikov, ki med nami in od nas živijo, kakor se Blaž Kokol, kmečki sin iz Markačice, Jožef in Matija Kos, rojena vrh Pohorja v Kot-u, Matija Makovšek, nekdanji narodnjak iz Vitanja, Anton Obrul p. d. Hudiček, pravi nemški prerok, koji pa nemški niti za silo ne zna, Jožef Lipuš p. d. Adam v Koritu, kjer so že nekdanj Turki vse narodnjake pobili ali v sužnost odpeljali, potem Franc Pozne, kmet

in pek, Franc Jonke st. in ml., trgovca, pristna Oplotničana, in privandrani Fr. Strmšek iz Zič ter Eduard in Jurij Hafenrichter, lastnika stolarnar, roj. v Hebi na Češkem, koja pa sta zvesta sinova Bismarka. Ti možje se hočejo sedaj od drugih soobčanov ločiti, ker pač nimajo več upanja, da bi jim oni samo hlapčevali kakor do zdaj. Ali bi ne bilo modreje skleniti, da hočejo šila in kopita pobrati in se na Nemško podati, tam bodo zopet zaželjeni mir našli, kojega tukaj pogrešajo. Nad svojim porazom pri obč. volitvah kar besnijo, ker so bili prepričani, da bodo 31. jan. t. l. zmagali. Pa ni šlo. Sedaj raznašajo po ptujski cunji, „Štajerc“ imenovanem, vse mogoče neresnice zoper svojega g. župnika in druge narodnjake in v svoji razburjenosti niti do deset več šteti ne znajo, trdeči, da smo mi v 2. razredu samo za šest glasov zmagali, pa smo za celih 10, v 3. razredu pa so imeli naši 99, 98, 97 in trije po 96 glasov, nasprotniki 96, 95, dva po 74, 92 in 90 glasov. Če bi stolarna v kakih par letih nehala, bi Oplotnica z vsemi kočami vred imela le okoli 400 prebivalcev. To bi bila tedaj silno velika občina, kateri bi naj drugi dozdašnji soobčani obč. cesto nadaljevali, da bi tamošnjim imenitnim purgarjem slovenski kmetje lahko v dober kup les vozili in v njih štacunah kupovali, da bi potem v svoji oholosti nas slov. buteljne zaničevali. Dobiček od obč. sejmov, kateri so se do l. 1845 v Čadramski vesi obhajali in od onih, ki so se pred 8 leti Sv. Barbari vzeli, bi pa sami imeli. V občinski hiši, katero je okoli l. 1870 cela občina zidala, bi se za naprej šopirili ti ljudje. Ker jih nemški bratje v Konjicah, v Celju, v Gradcu in še od drugod tako zdatno podpirajo, si bodo potem tudi svojo nemško faro ustanovili. Pri stavbi nove cerkve bodo najboljšje vino pili, ker jim ga bo nemška „Südmarka“ obilno plačala. Potem bodo tudi naši nemški učitelji kar primerno službo dobili. Nihče jih ne bo opominjal v cerkev, ne k ljubezni do naše lepe slov. domovine.

Nova cerkev pri Vojniku. (Razno.) Srečna je občina in srečen je kraj, kjer je sloga in edinstvo. Tam se dela vselej za blagor občin. Tako je pri nas. Postavila se je tri-razredna nova šola po pridnem oskrbovanju in sodelovanju obč. in šolsk. odbora, posebno pa vsega spoštovanja in hvale vrednega preč. g. dekana, ki so bili najboljši voditelj pri stavbi nove šole. Zahvala vsem sotrudnikom, ki so pomagali k stavbi nove šole, najbolj pa še gg. Kadilniku in Šelihu. Slavnostno blagoslavljenje nove šole, ki je kinč cele občine, bode po Veliki noči ob začetku šolskega leta.

Nove občinske volitve smo imeli. Vse se je lepo in mirno vršilo. Izvoljen je za župana že to 19. leto g. J. Pinter, za odbornike pa: preč. g. dr. Gregorec, J. Arlič, F. Jankovič, A. Majer, M. Kadilnik, M. Šelih, J. Jekl, G. Lavbič, J. Klinc, M. Arlič, K. Mastnak, F. Korenak, Bl. Rošar, J. Zidar, M. Pinter, V. Cehner.

Izvoljen je bil tudi g. Franc Štinglic iz Kren. Nemila smrt nam ga je pa vzela, predenj je začel delovati novi odbor. Bilo je ravno na dan volitve za župana, v soboto dne 11. t. m., ko so ga k pogrebu spremljali vsi obč. odborniki. Bodi mu zemljica lahka!

Ravno pri rajnem g. Štinglicu je po noči pri odru čuvala stara beračica Vajger. Tam se je nekoliko opijanila, da so jo morali iz hiše odpraviti zaradi dostojnega miru. Sirota pa je šla pod bližnji kozolec. Ljudje niso vedeli zanjo, zjutraj pa so jo našli mrtvo. Najbrž jo je zadel kap. Nagle in neprevidne smrti reši nas, o Gospod!

Pri Novi cerkvi je zgorela 21. februarja viničarija posestnika Mart. Gorenjak p. d. Kapocinerja iz Kozjaka. Viničarka je bila premalo previdna pri shranjevanju pepela.

Dobrna pri Celju. Nemčurški vojni svet za bližajočo se volilno bitko vršil se je pretekli teden. Vstali so kakor en mož vsi generali nemčurske črne vojske in prišli k posvetovanju. Videli smo velike in majhne, debele in suhe, ravne kakor sveča, a tudi polomljene. Videli smo zlate zvezde in križce

na zaslužnih prsih, videli svitle sablje in bridke meče, videli škornje z zlatimi ostrogami in blatnimi petami, videli vojaško navihane brke, katere z enim samim migljajem poteptajo v prah najhujšega sovražnika. Videli smo, kako so bojaželjna srca hrabro utripala pod suk-njami, videli pa smo tudi srea — globoko v hlačah.

In prišli so. Poslal jih je izhod in zahod, sever in jug. Mogočno so stopali, vsak korak je pomenjal pogin slovenskemu domačinu — trpinu, pogin slovenskemu posestniku in delavcu na Dobrni. In prišli so. Kakor temen oblak prihrumeli so iz narodne Vrbe in solčne Pristove, iz vinorodnega Klanca in tople Gorice. Največ jih je pa dala staroslavna Dobrna, katera si žalosti zakriva oči, ko mora gledati, kako se družijo slovenska kri s privandrano nemčursko godljo v boju zoper domačo slovensko stvar.

In prišli so. Pogrešali smo jih samo iz Berlina in Frankfurta, iz Kiao-Čao in hotentotskega grmovja. In prišli so. In sedli so. Bile so zastopane različne vrste ljudi, a nekoga ni bilo, namreč domačega slovenskega kmeta ni bilo nobenega v njihovi sredini. Verjamemo. Hoteli so biti med seboj in tje ne spada slovenski kmet, tam ni zanj prostora, „salon ni za pavre.“ In posvetovali so se, kako bodo v bodočnosti rezali kruh slovenski Dobrni. Slišali so se razni nasveti, a nobeden ni obveljal; vse so namreč imeli seboj, a ene reči ni bilo — pameti ni bilo. In poklicali so na pomoč zveste sosede Celjane. In pripeljala se je lepa kočija. Iz nje sta stopila dva mogočna gospoda.

Vsi nemčurji dobrnski so z nepopisnim spoštovanjem do črne zemlje priklanjali meso in kosti svojega rojstva pred celjskima gospodom in pred njuno pametjo. In zopet so sedli. In zopet so se posvetovali. Z ušesi in ustmi so poslušali dobrnski nemčurji globoko učenost celjskih prijateljev in Ober-komandantov. Kaj enakega še niso slišali, odkar po nepotrebem teptajo zemljo. In z vzdignjenimi rokami so prisegli ravnati se po nasvetu celjske nemške modrosti. In ko so se še enkrat poklonili ponižno celjskima gospodom, se je kočija vrnila v Celje. In... Tukaj neha zgodovina. Pametnemu človeku pa mora zavreti kri, če premišljuje razmere na Dobrni. Iz Celja sem torej hoče nemška gospoda komandirati naše nemčurstvo in po tej komandi naj bi plesala slovenska Dobrna! Verjamemo radi, da je ni neumnosti, ki bi bila večja, kakor je zabitost naše nemškutarije. Presega pa jo predrznost, s katero hoče ta nemškutarija vsiljevati svojo voljo slovenskim Dobrnčanom. Komaj, da se pritepe Bog ve od kod s prazno culico kak nemčurski lačenperger, že hoče biti gospod čez življenje in smrt celi slovenski občini. Pa gospodje, le počasi! Mi dobre poznamo vaše namene in povemo vam, da vam jih bomo prekrizali. Ako čutite v sebi potrebo po celjski nemški modrosti, nočemo vam biti nevošljivi. A zapomnite si to: veliko vode še bo steklo čez kolesa Križečnikovega mlina in marsikateri voz bo še zdrčal po Zlateškem bregu navzdol, predno bo na Dobrni obveljala volja kakega Jaborneg-a ali Stiger-ja.

Če se hoče dobrnska nemškutarija po trebuhu plaziti pred celjsko nemško pametjo, mi nimamo ničesar zoper to, a poprej bo tekla voda, ki goni Križečnikov mlin, po bregu navzgor in poprej bo tam jama, kjer je sedaj Zlateški breg, predno se bo Dobrna klanjala pred praznimi glavami dobrnskih nemčurjev. Pa marsikaj bi še razumeli. Razumeli bi željo naših nemčurjev po lepi Dobrni, razumeli bi njihovo željo koga komandirati, a ene reči ne moremo razumeti in to je, da se najdejo zaslepljeni ljudje na Dobrni, ki pomagajo brezvestni nemškutariji pri njenem „nemškem“ delu. In zaslepljenost teh ljudi gre tako daleč, da se dajo kakor voleki vpreči v nemčurski jarem in ponižno in potrpežljivo vlečejo voz, na katerem se hočejo voziti dobrnski nemčurski generali. Zatajiti vero in narodnost svojih starišev, zatajiti nekdanje prepričanje, zaničevati jezik, katerega govorijo in tuliti v en rog

z nemškutarji, to se nam zdi pri nekaterih ljudeh nerazumljivo. Pa naj bo kakor hoče! Naj bo že dobrnska nemškutarija sama ali v službi celjskih Nemcev, naj bo že sama ali v zvezi s slovenskimi slepci dobrnskimi, svetovali bi ji, naj nima previsoko letočih upov in nad. Prišel bo dan odločitve in videli bomo, kaj bo zmagovalo ali poštenost domačih slovenskih Dobrnčanov ali pa napuh privandrane nemškutarije in njenih prijateljev, zaslepljenih posilinemcev, ki so se zapisali z dušo in telesom najhujšim sovražnikom slovenskega ljudstva. Premagani boste, to je enkrat ena, in naj ste že skupaj ali narazen. Želeli bi samo, da še enega ali drugega sreča pamet, predno bo prepozno!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično in gospodarsko društvo v Št. Pavlu pri Preboldu bo imelo dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor. Vsprejemali se bodo tudi novi udje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Osebnosti. V finančni službi so predstavljeni: nadpaznik Al. Fike iz Maribora v Laško, Ivan Kopitar iz Laškega v Ormož in Frid. Stiglic iz Maribora II v Maribor I. — Skušnjo za rescipijenta je napravil z dobrim uspehom finančni nadpaznik gospod Jos. Dovnik. — Gosp. Rudolf Sernee, c. kr. okrajni inženir v Brežicah, je predstavljen v Celje.

S pošte. Pri Sv. Joštu na Kozjaku se je s 1. dnem meseca sušca t. l. ustanovila c. kr. poštna nabiralnica s trikratnim poštnim potom v tednu na Dobrno. S to poštno napravo se je zelo ustreglo poštnim potrebam ondodnih prebivalcev. — Poštni opravitelj gosp. Julij Žirngast je predstavljen od Sv. Andraža v Slov. gor. v Bistrici ob Zili. — Poštna opraviteljica Silvija Grah v Kozjem je predstavljena v Admont. Začasnega poštno-pomožnega uradnika III. stopnje je imenovan Ivan Kreft na Pragarskem.

S šole. V pokoj je stopila učiteljica na dekliški ljudski šoli v Ptuj Viktorija Curhalek. Dovolila se je ustanovitev samostojne ljudske šole v Pernovi z dvema razredoma v II. plačilnem razredu, razširjatev ljudske šole v Galiciji pa se ni dovolila. Nastavljena sta kot učitelja: na ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom v Št. Ilju v Slov. gor. g. Ferd. Špranger, začasni učitelj v Št. Bolfenku, na ljudski šoli v Šoštanju g. Maks Hočevnar, začasni učitelj v Bizeljskem. Na lastno prošnjo je bil upokojen uadučitelj pri Sv. Križu pri Slatini g. Šimon Škrabl.

Mariborske novice. Žena bivšega policijskega vodnika Magale je zblaznela. — Hlapec trgovca Hartingerja Matija Ploj, ki stanuje v Pobrežah, je bil na sumu, da je ukradel na pustno nedeljo gostilničarju pri Goetzu svinjene za 120 K. Med tem namreč, ko je bil ples in so imeli uslužbenci gostilničarja največ dela, ukradel je tat, kateremu se gotovo ples ni tako dopadel kakor klobase in gnjati, za 120 K svinjine. Ko so orožniki preiskali Plojevo stanovanje, našli so za celi voziček špicerijskega blaga, ki ga je tiho vzel Ploj svojemu gospodarju. — V domobranski vojašnici je ukradel neznan tat kantinerju Kočevarju denar, smodke in druge stvari. Vse kar je odnesel ima okoli 100 kron vrednosti.

Zadruga obrtnikov v mariborskem okraju je imela svoje letno zborovanje dne 26. m. m. v Mariboru. Načelnik gosp. Šimon Šebeda je podal letno poročilo, iz katerega je razvidno, da je zadruga v minoletem letu sprejela 200 učencev in 58 oprostila. Naznanilo se je 26 obrti in 17 se jih je izbrisalo. Dohodki se znašali 932:80 K, izdatki 632:90 K, premoženje zadruge znaša 3939:59 K. Gospodu načelniku Šebeda se je izrekla zahvala za njegovo požrtvovalno delovanje in uzorno

oskrbovanje blagajne. Pri predlogih se je oglasil k besedi g. Heber, ki je orisal žalostni položaj obrtnikov. Pritoževal se je, da gre malo obrtništvo vseh strok rakovo pot vsled delovanja velikih kapitalistov. Dandanes se že vse izdeluje po tovarnah v veliki meri s stroji in je zato tudi cenejša, čeravno mnogokrat slabše blago. Vsled tega nazaduje malo obrtništvo. Predlagal je sledečo resolucijo, katera se je sprejela enoglasno: Obrtniška zadruga za okraj mariborski je sprejela na svojem občnem zboru dne 26. febr. 1900 sledečo resolucijo, katero je sklenila poslati na visoko vlado in deželni zbor. Z ozirom na dejstvo, da hirajo vsled pritiska veliko kapitalističnih podjetij na obrtniško polje vse stroke obrtnije, nekatere so celo popolnoma uničene, nadalje zaradi izdelovanja obrtniških del v kaznilnicah, zaradi krošnjarstva, ker se prodajajo izdelki velikih obrtnikov na drobno od hiše do hiše, vsled vedno rastočih cen za živila in stanovanja, je nujno potrebno, da se upelje željno pričakovana državna zavarovalnica za bolnike, invalide in obnemogle. In to vsled tega, ker ne morejo prospevati dosedaj obstoječe blagajne mojstrov zaradi obmejenega delokroga in vsled prevelike udnine; zavarovalnice za bolnike, invalide in obnemogli obrtnike pa sploh ne obstojijo. Zato so bolani, invalidni in obnemogli obrtniki mnogokrat navezani na občino, pri kateri morajo uživati britki kruh ubožnega. Z ustanovo te zavarovalnice pa bi se tudi odbremenile občine in dotične deželne ustanove. Z ozirom na navedena dejstva se prosi visoka vlada, da kmalo predloži postavni načrt za zavarovalnico za bolne, invalidne in obnemogle, istočasno pa se prosi tudi visoki državni zbor, da ta prizadevanja vlade podpira.

Umrli je dne 9. t. m. g. Filip Trojner, posestnik in cerkveni ključar pri Sv. Jakobu v Slov. gor., v 82. letu. — Iz Koprivnice se nam poroča: Dne 13. t. m. smo pokopali tukajšnjega trgovca g. Andreja Golob. Rajni je bil odločen katoliški mož, mnogoleten cerkveni ključar, zaradi svoje gostoljubnosti in postrežljivosti daleč okrog zelo priljubljen. Devet duhovnikov in velika množica ljudstva ga je spremila k večnemu počitku. Naj v miru počiva blagi mož! — V Braslovčah je umrl dne 9. t. m. vrli mladenič Jožef Rovšnik v šestindvajsetem letu. Bil je splošno priljubljen, kar je tudi pokazal njegov pogreb. Priporoča ga v blag spomin njegov prijatelj. — Od Sv. Antona na Pohorju se nam piše: Tudi nas Antončane je zadela bridka usoda. Kruta smrt je nam pokosila sicer že sivolasega starčka, a moža, ki je bil celo svoje življenje veselega srca in poln humorja. Dne 14. febr. smo izročili črni gomili posestnika Antona Podlesnika p. d. Čavko. Bil je do svoje visoke starosti, prava pohorska korenina, zdrav in krepkega telesa. A pred štirimi leti ga nenadoma zadene v gozdu mrtvoud in od tega časa je ležal neprenehoma. Zaprtemu med štirimi stenami so dnevi le počasi potekali, toda udan v božjo voljo je potrpežljivo prenašal bolečine. Z največjo požrtvovalnostjo mu je stregla njegova žena in starejša hči. Kako priljubljen je bil Čavko daleč okoli, je najbolj pokazal njegov pogreb. Prišlo je mnogo ljudstva mu zkazat zadnjo čast. Sprevod so vodili domači g. župnik Fr. Slavič in se tudi v prekrasni nagrobnici poslovili od svoje zveste ovčice. Rajniki je bil posebno usmiljen proti ubogim in z veseljem je segel v žep, če se je šlo za kake cerkvene potrebe. Bil je tudi srednjemu zvonu boter, ki ga je tudi zadnjikrat klical k večnemu počitku, kakor preje pogosto k službi božji. Rajnkemu kličemo: Na svidenje nad zvezdami! — V torek, dne 14. t. m. smo na Vranskem pokopali brata in sestro Matija in Marijo Livk, mežnarja pri podružnici sv. Magdalene na Ločici. Kakor vso življenje, sta tudi sedaj v smrti združena. Ganljivo nagrobno jima je govoril gospod kaplan Alojz Zamuda. N. p. v. m.

Nesreče. V Vičah pri Ptuj se je zadržal dne 8. t. m. dojenček Antona in Marije Vidovič. Pustila sta dojenčka z njegovim 4letnim bratcem samega v hiši in se je sta-

rejši vlegel k majhnemu v zibelko in ga zadržal. — Hlapec posestnika Antona Herličko v Pesji vasi pri Velenju se je hotel prepeljati z vozom čez tir, ko je ravno prisopihal osebni vlak. Konja je vlak povozil, voz z hlapcem pa je zagnal na stran. K sreči se hlapcu ni nič zgodilo. — V Mostecu pri Brežicah je nastal na pustni torek pri plesu v gostilni Jožefa Krule tepež. Fantje so se radi nekega dekleta sporekli ter ta prepir zunaj gostilne nadaljevali z ročicami. Pri tem sta fanta A. Toporišič in Cetine tako nabila posestniškega sina Franca Ferenčaka iz Dol, da je obležal nezavesten in drugi dan vsled dobljenih ran umrl. Brodar Jožef Sluga, ki ga je hotel braniti, je bil sam ranjen. Oba pretepača sta že pri sodnji v Brežicah pod kjučem. — V Pletarjah pri Brežicah je ustrelil dne 7. t. m. znanega pretepača Antona Medved posestnik Jožef Špiler. Medved je prišel pozno po noči k hiši Špilerja ter zahteval, da se mu odpre. Ko se mu ni odprlo, hotel je s silo vdreti v hišo. Da bi ga ostrašil, ustrelil je Špiler dvakrat z revolverjem skozi okence na durih. Eden strel je zadel Medveda v prsa. Ranjenega so prepeljali v brežiško bolnišnico, Špiler se je pa sam javil sodnji. nosti. — V nedeljo popoldne se je ustrelil v gozdu pri treh ribnikih pekovski pomočnik Anton Kegl iz Konjic. Pri njem niso našli ne krajcarja, pač pa zastavni list o srebrni uri, katero je prejšnji dan zastavil.

Uboj. Dne 6. t. m. se je peljal Jožef Štefanič, hlapec pri posestniku Malusu na Bizeljskem, z vozom po vino na Hrvaško. Blizu Klanjca ga srečajo vračajoči se sejmariji, ki so ga na cesti ubili.

Ogenj. V Gorenškem vrhu pri Ptuj je ogenj uničil dne 9. t. m. viničarijo Franciske Lipič. Koča je bila lesena in je bila takoj vsa v plamenu. Zavarovana je bila za 1000 K in ni škoda posestnice posebno velika. Pač pa trpi občutljivo škodo viničar Franc Rošker, kateremu je zgorelo vse: pohištvo, obleka, živež in celo dve svinji. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Zraščeni deklici. V Gorenji vasi, št. 65. fare Šmarjeta je porodila žena gospodarja Jož. Prše mrtvi sestrici, katerih zgornji deli so zraščeni, spodnji pa prosti, v navadnem stanju.

Splav se je razbil na mostu pri Vidmu. Na splavu sta bila dva moža. Enemu se je posrečilo prijeti se za most in so ga rešili. Drugi je pa izginil v valovih. Ponesrečeni je Martin Cepuč iz Padeža, občine Marija Gradec.

Obsojen posilinemec. Dne 8. t. m. bil je pred c. kr. okraj. sodiščem v Slov. Bistrici zaradi žaljenja časti obsojen na 30 K globe oziroma tri dni zapora in povrnitev vseh stroškov Alojzij Kugler, gostilničar in mlinar v Poljčanah. Brez vsacega povoda žalil je na javnem prostoru domačega g. župnika, ki ni nikdar niti najmanjše osebnosti imel s tožencem. Ne vemo, ali ga je k temu gnalo sovrašтво do katoliških duhovnikov, ali pa mržnja do Slovencev, od katerih vendarle živi.

Neprijaznost uradnikov proti kmetom. Dne 14. t. m. je šel kmet iz marib. okolice k okr. sodišču ter hotel prositi za pojasnilo v neki zadevi v sobi štev. 23.-24. Toda ko vstopi kmet v sobo in hoče izraziti svojo željo, začne v prvi sobi sedeči uradnik kričati nanj in ni hotel kmeta niti poslušati. Ali je to spodobno za c. kr. uradnika? Ali ne vedo uradniki, čegav kruh jedo? Če se kedaj kmetom kaj enakega zgodi, naj se javijo pri nas, da slučajne zberemo in nastopimo proti kmetom nevljudnim uradnikom.

Črešnovce pri Slovenski Bistrici. V Leskovcu je umrl dne 6. t. m. 35letni posestnik Štefan Trobentar, nenadoma. Isti večer je hotel iti njegov svak Anton Pliberšek iz Klopek k umrlemu molit. Med potom pa mu je postalo slabo. Drugo jutro so ga našli in prenesli v bližnjo hišo, kjer je kmalo na to umrl. Zdaj ležita oba svaka na mirovdvoru na Črešnovcu. — V Staremlogu

blizu Pragerskega je povozil vlak dne 11. t. m. zvečer ob pol 9. uri 45 letnega kočarja Jakoba Dreup. d. Anzel iz Starega loga. Mož je šel domu iz Pragerskega, kjer je žagal drva. Šel je brzkone po železniškem tiru.

Občina Cezanjovska je pri seji dne 6. marca t. l. imenovala onoglasno svojim častnim občanom gospoda Franca Zaherl-na, učitelja itd. v Ljutomeru, in sicer zaradi zaslug, katere si je pridobil za šolo in občino.

Bukovci pri Ptujju. K naši žalosti je odšel od nas vrlj narodnjak, gostilničar in kolar Miklavž Kotolenko. Preselil se je v kamniško faro pri Mariboru. Želimo mu vsi srečo. Njegov naslednik Martin Korenjak od Sv. Barbare v Halozah nas je navdajal z najboljšim upanjem, da zopet dobimo v svojo sredino narodnjaka. Pa — ali se hočemo motiti? Kaj pa pomeni njegov pečat „Martin Korenjak, Gastwirt in Puchdorf“? Že koj od začetka ga opomnimo, da v Bukoveih smo posestniki in mladeniči narodni korenjaki in če hoče Korenjak nemškutariti, naj si povabi ptujške nemčurje, mi pa si bomo poiskali slovensko narodno gostilno.

Nazarje pri Mozirji. V Nazarjih je priredilo k.-s. izobraževalno društvo veselico s tombolo v korist nazarške šole. — V Dobletini pri Nazarjih je umrl občasposhtovani posestnik Janez Tlakar. Pokojni je bil vrl Slovenec, trdnega krščanskega prepričanja. S čitanjem knjig in dobrih časopisov si je pridobil precejšno izobrazbo. Nazarska fara zgubi ž njim enega najboljših mož.

Celjske novice. Gledališka predstava se vrši 25. t. m. Uprizorila se bode igra: „Odgojitelj Lanovec“. — Pred 14 dnevi je najel v Gosposki ulici elegantno oblečen tuj gospod stanovanje ter si ob enem izposodil 20 K. Na to je pa izginil.

Zaušnica vlade Slovincem celjskega okraja. C. kr. vladni komisar pl. Lehman je kot vodja poslov okrajnega zastopa odstavil vse slovenske okrajne cestne komisarje ter nastavljal namesto njih odločne nasprotnike Slovencev. Pl. Lehmann dela, kakor se mu ukazuje iz Gradca. Dokler bodo naši poslanci — vkljub vsem zaušnicam — prijazno hodili okoli namestnika grofa Claryja, ne bo dajal drugih navodil svojim uradnikom na Spodnjem Stajerskem. Od strani Slovencev pa tudi ni pravega odpora, ker nekateri prvaki ničesar ne store za narod, kjer ni „fondov.“

Moravska češka kmetjska stranka ima v nedeljo, dne 26. t. m. svoj strankin shod v Brnu. Govoril bo državni poslanec dr. Moric Hruban in brnski škof Pavel grof Huyn. Češka kmetjska stranka na Moravskem je izmed najbolj delavnih kmetjskih strank, vedno na braniku za kmetjske pravice, a vedno tudi odločno narodna in katoliška. Njen voditelj je kmet Josip Samalik.

Društvena poročila.

Predavanje v Narodnem domu v Mariboru. Slovanska čitalnica mariborska priredi v mali dvorani Narodnega doma tri poljudna predavanja: dne 18. marca bo predaval g. prof. dr. L. Poljanec o bakterijah, dne 1. aprila g. profesor dr. Anton Medved o Eneju Silviju, papežu Piu II. bivšem župniku v Starem trgu pri Slovenj-gradcu, povodom 500letnice njegovega rojstva, in dne 8. aprila g. dr. Rosina o justičnih umorih. Vstop je prost in vsakemu dovoljen. Začetek je vselej točno ob 8. zvečer. Vabijo se vsi sloji k tem zanimivim in podučnim predavanjem.

Gledališka predstava v Mariboru. Čitalnica in pevsko društvo „Maribor“ priredita v soboto, dne 25. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma gledališko predstavo. Uprizori se: „Putifarka“, burka v enem dejanju, „Dve tašči“, veseloigra v enem dejanju in „Raztresenca“, veseloigra v enem dejanju. Vstopnice se dobivajo v soboto od 2.—3. popoldan v čitalnici in zvečer od 7. naprej pri blagajni.

Pevske in tamburaške vaje bode začelo bralno in pevsko društvo „Maribor“ ta mesec. Prva pevska vaja bo v soboto,

dne 18. t. m. K isti se vabijo vse pevke in pevci, tudi začetniki. Za tamburaške vaje naj blagovolijo naznaniti dotične dame in gospodje, ki že znajo ali se hočejo učiti tamburati svoje naslove pri slugi v Narodnem domu, kjer bo ležala tozadevna pola. Prva vaja se bo potem pravočasno naznanila.

Slavnost „Mladiške zveze“ pri Sv. Antonu v Slov. gor. Kakor spomladanska vijola si se skrivala in nisi hotela stopiti na dan v svoji nežni lepoti in čilosti! S temi besedami si upam pozdraviti našo „mladiško zvezo“. Na tihem se pripravljajo tvoji člani z vso vnemo na vzvišeni poklic, stopiti svoj čas kot dobro izurjena četa na pozorišče slovenske javnosti, da vsak na svojem mestu izpolnijo važno nalogo, katero jim nalaga vera in domovina. V nedeljo so se prvič pokazali na gledališkem odru v igri „Čevljar“. Dokazali so, da niso rojeni samo za motiko in plug, ampak jim tudi gledališka igra ne dela nobenih preglavic. Igrali so — (bodimo pravični!) prav dobro. Vsak je stal na svojem mestu! Skoraj se je bilo bati, da glavna uloga (Blaže) ne bo uspela povoljno — ali sreča nam je naklonila spretno moč v osebi Štelcarja. Še razvajeni meščani bi se smejali, da bi jim brzkone zmanjkalo sape. Baron Stradež (Vršič) si je že s svojo zunanostjo pridobil občinstvo. Istotako se je izvrstno ugloobil v svojo ulogo dr. Lopnik (Borko), nihče ni mogel misliti drugače, kakor da je prebil vse stroge skušnje z izvrstnim uspehom; saj je tako spretno vedel ukazovati v bolnišnici. Ista hvala gre Tončku (Hole), Opeki (Poljanec) in Valentinu (Kukovec). — Mladič Poljanec je pokazal lepe zmožnosti s svojim govorom, katerega je sam sestavil in tudi govorniško dobro predaval. Pri prosti zabavi so še govorili: Balaškovič, Borko, Nemeč, Hole in Lassbacher. Srečolov je povzročil mnogo smeja vsled šaljevih dovtipov g. Jurančiča. Da pa med posameznimi točkami ni vladala duhomorna dolgočasnost, za to pa so skrbeli jurjevski tamburaši in domači pevski zbor. Cela slavnost se je vršila torej nepričakovano lepo, in kar je posebno tolažilno za društvenega blagajnika — niso izostale srebrne kronice čistega dohodka.

Na občnem zboru slov. kršč. in izobraževalnega društva „Domovina“ v Gradu dne 22. prosinca 1905 se je izvolil in sestavil sledeči odbor: Predsednik g. Matija Kukman, podpredsednik g. Anton Kos, tajnik g. Vincenc Jošt, tajnika namestnik g. Vincenc Kosi, blagajnik g. Martin Slanič, blagajnika namestnik g. Vekoslav Belak, gospodar g. Ivan Kodela, gospodarja namestnik g. Franjo Rižnar, knjižničar g. Franjo Zamuda, odbornik g. Franjo Švab, pregledovalca računov g. Franjo Zakrajšek in g. Josip Lah.

Požarna bramba v Dragotincih pri Sv. Juriju ob Ščavnici je imela dne 12. t. m. svojo zborovanje in sklep računov preteklega leta. V odbor so voljeni: Karl Stramič, načelnik; Radoslav Nemeč, namestnik Svojmir Nemeč, tajnik; Anton Vrzel, blagajnik; Jernej Rotar, vodja brigadničarjev; Fr. Korošec, namestnik; Alojzij Korošec, vodja plezalecev; Jožef Pelc, namestnik; Franc Strniša, orodničar.

Iz Majšperga. Veselica našega bralnega društva, ki se je vršila dne 5. marca v prostorih g. Smonika, je nad pričakovanje dobro vspela. Čeravno je deževje in taleči se sneg pota precej pobilatil, se je vendar obilno število domačih zbralo in napolnilo skoraj vse prostore Smonikove gostilne. Tudi prijazni sosedje iz Gore in Sv. Lovrenca so nas počastili, za kar jim bode izrečena prisrčna zahvala. V začetku veselice pozdravi predsednik tukajšnega bralnega društva, g. Karol Rober, v prisrčnih besedah vse goste iz domače in tujih župnij, ter v kratkem, jedrnatem govoru vspodbuja zbrane k narodni zavesti in skupnemu složnemu delovanju za blagor domovine. Potem se začne šaljiva tombola, kjer je vsak pazljivo poslušal na izklicanje števil in zraven nestrpnost gledal na igralno tablico, kedaj bo imel dovolj števil zaznamovanih, da bo lahko na vse grlo zaklical: ambo ali terno

i. t. d. Dobitke, ki so bili določeni za ambo ali terno ali kvaterno i. t. d., je g. predsednik med raznimi šaljivimi opazkami delil ter vzbujal splošno veselje. Po dovršeni tomboli je bila prosta zabava, kjer so se veselili gostje raznovrstno zabavali in kratkočasili. Da je ta veselica tako dodro vspela, gre posebna hvala g. trgovcu Švaršniku, ki se je dosti trudil z nakupovanjem dobitkov ter izdelovanjem igralnih tablic. Iskreno zahvalo nadalje moramo izreči g. župniku iz Gore ter ondotnemu županu g. Horvat, ki sta našo revno blagajno obogatela prvi za 4, drugi za 2 kroni. S tem sta sprejeta med častne člane našega društva. To je bila prva veselica našega na novo oživelega bralnega društva; da je bila tedaj v svojem početku bolj skromna in v malem okviru, bode občinstvo lahko uvaževalo. A prihodnjič se bode skrbelo, da se bode gostom tudi vstreglo z eno ali drugo gledališko igro ter s petjem. Do tedaj pa se vzdramite tudi še ostali možje in mladenči, žene in dekleta ter pristopite k našem društvu, da bode lažje napredovalo ter si potrebne knjige nakupovalo. V združenju je moč.

Cerkvene stvari.

Duhovniške vesti. Za nadžupnika v Vuzenici in dekana vuzeniškega je imenovan č. g. Josip Jurčič, dosedanji dekan v Št. Lenartu v Slov. gor. — Za dekanjskega oskrbnika je imenovan č. g. dr. Ant. Suhač, župnik pri Sv. Ani na Krembergu. — Za provizorja župnije pri Št. Lenartu v Slov. gor. je imenovan č. g. Vid Janžekovič, kaplan istotam. — Za kaplana v Vuzenici je zopet nastavljen č. g. Viktor Preglej, provizor istotam.

P. Hug. Sattner: Postne pesmi za mešan zbor in orglje. Nekoliko pozno za letošnji post, a za večino zborov vendar še pravočasno pribaja ta zbirka, ki obsega 8 pesmi za mešan zbor, deloma z obligatnimi orglami. Pesmi so zelo lepo in skrbno izdelane, zvesto tolmačijo globoke misli in čustva spokornih postnih pesmi. Skladatelj in dirigent Sattner pač zna pisati tako, da je res za pevske glasove, da se nekako „kar samo poje.“ — Pevovodje pa naj s svojimi zbori pojó vse pesmi zapored, da si bodo potem sami lahko napravili sodbo, katere jim najbolj ugajajo. — Tisk na močnem papirju je izredno lep, kakor v partituri tako v glasovih ter v notah skoro brez vsakega pogrška; le v partituri manjka odpravitelj na strani 10. pred zadnjo basovo noto v drugem taktu zadnje vrste ter str. 3 pred 2. tenorovo noto v drugem taktu predzadnje vrste. — Neznatne pogrške v tekstu bo pevec sam tudi sproti zapazil, a je dobro, da jih pevovodja sam v glasovih že prej popravi. Partitura stane 1.50 K, ravno tako 4 glasovi 1.50 K. Naroča se v katoliški bukvarni v Ljubljani. S. S.

Gospodarske stvari.

Kmetijske razmere na Cvenu.

Ko se je govorilo o tem, da bi se za naš okraj ustanovila zimska kmetijska šola, so se našli nekateri, ki so nevoljno vpraševali: „Čemu bo neki ta šola?“ Neverjetno, pa resnično! Žalosten pojav je to, da dandanes, ko se vsi stanovni — celo priprosti delavci — združujejo ter zahtevajo boljšo strokovno izobrazbo, se nekateri kmetje vendar branijo s vsemi močmi svojega lastnega napredka. Sreča je za nas, da še imamo precej mož, ki se, ne gledé na sodbo nevednežev, z vso vnemo trudijo, pridobiti svojim sobratom kmetovalcem boljšo bodočnost. Le pogumno po tej poti naprej, in poznejši rod bode vam hvalo pel, ko bo z veseljem užival sad vašega truda. Dežela nam tudi daje na razpolago svoje potovalne učitelje za različne stroke. Obilokrat smo jih že poklicali k nam, a teh predavanj so se z malimi izjemami vdeleževali le zadružniki, ostalim menda takega poduka ni treba. Konec sledi.

Oddaja cepičev.

Vsled naznanila zaradi oddaje cepičev dobil sem toliko dopisov, da ni mogoče vsakemu posamezno odgovoriti, in se za letos tudi

znabiti ne bo dalo vsem ustreči. Radevolje se obtožim, da sem si mislil, ko sem poslal oznano na naše časopise, saj se tako ne bode na to nikdo oglašil. In glej čudo! V enem dnevu sem dobil 24 dopisnic in 4 pisma. To je bilo veselje nad tolikim zanimanjem od strani naših kmetov. Vsi tisti, kateri so mi za cepiče pisali, naj si jih vzamejo ali ponje pošljejo od 16. do 26. sušca v celjski deželni drevesnici. Za nakaznico velja dopis, katerega sem sprejel in vodstvu drevesnice naznanil. Vsak se naj na to skliče. Kolikor mogoče, ustregel bom tudi oddaljenim iz drugih okrajev, če ne, jim bodem pa odgovoril. Za drugo leto oglašujte se sadje-rejci iz okrajev Celje, Laško, Vranksko, Gornji-grad, Šoštanj, Slovenjgradec, Marenberg, Maribor desni breg, Slov. Bistrica in Konjice že od zdaj znanprej pri meni za cepiče. Ob enem pa prosim tiste sadjerejce, kateri bi radi dali brezplačno zanesljivo dobre cepiče, in s tem ne malo prepomogli k napredku domače sadje-reje, naj mi to kmalo naznanijo. Jaz bi potem celo stvar organiziral tako, da bode lahko vsak dobre cepiče najboljših vrst iz najbližnjega vira dobil. Fran Goričan, kmet. pot. učitelj v Mariboru.

Društvena naznanila.

Mlad. zveza bralnega društva pri Sv. Ilju v Slov. goricah vabi vse svoje ude na III. poučni shod, ki se vrši v nedeljo, dne 19. sušca v čitalnici po večernicah. Vzpored obeta biti zelo zanimiv, nadaljevalo se bo predavanje občinskega reda; govor o posojilnicah od g. Fr. Thaler itd. Vabijo se tudi vrli moške. ki se zanimajo za našo stvar.

Kmečko bralno društvo na Planici bo imelo občni zbor v nedeljo, dne 19. t. m. ob treh popoldne v šoli na Planici.

Društvo smernosti v Konjicah priredi shod v društveni sobi v nedeljo, dne 19. marca popoldne ob treh, pri kojem bo predaval kmet. potovalni učitelj g. Fr. Goričan o vzgoji, cepljenju in saditvi ameriškega trsa. Vabijo se vsi p. n. udje društva, da se udeležijo polnoštevilne poučnega shoda in da privedejo seboj novih udov.

Slov. delavsko podporno društvo v Celju priredi veselico na društveni praznik, dan sv. Jožefa, v nedeljo, dne 19. marca t. l., v veliki dvorani „Na-

rodonga doma“ v Celju. Sodeloval bode moški in ženski zbor „Celjskega pevskega društva“ ter „Celjska narodna“. Uprizorila se bode satirična igra s petjem „Mlinarjeva hči“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50 v. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo „Delavskega doma“, se preplačila hvatežno sprejemajo.

Kat. del. društvo v Puščavi bo imelo 19. t. m. na praznik sv. Jožefa slovesno sv. mašo s pridigo.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 28. februarja 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: upravništvo „Domovina“ v letu 1904 izkazana darila po 51 K 20 v. Podružnice: v Slov. Bistrici 100 K; ženska v Trilovljah 184 K; izvenakademiška v Gradcu 163 K. Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 200 K. Mohorjani: v Slov. Bistrici 20 K; v Laporju 10 K. Tvrška Ivan Perdan prispevek od prodaje družbinih užigalic 1000 K; založništvo družbinega pralnega mila prispevek 42 K 50 v.; Anica dr. Kukovecova iz Celja 200 K; Fran Podobnik, nadučitelj v Hajdini skupilo za zdraženo cevko za smodke 7 K 39 v.; dr. Vili-mek v Gornjem gradu zbirko v gostilni „na škarpi“ 2 K 40 v.; Fran Podgoršek v Ponikvi zbirko povodom izvolitve župana 7 K 30 v. Za „narodni kolek“ 50 K. Za mladinske spise 10 K 5 v. Za družbin koledar 125 K 85 v. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo: na gostiji g. J. Pukšiča v Pacinji in od A. S. dodalo skupaj 8 K, na ženitovanju g. Franca Bratuša in Marije roj. Vizenjak v Trgovišču pri Vel. Nedelji 6 82 K, na gostiji g. Janeza Pignan v Zagorcih nabral g. J. Holc 5 20 K. Mohorjani pri Sv. Rupertu v Slov. gor. 6 K.

Listnosa uredništva: Sv. Marjeta niže Ptuja: Blagovolite nam naznaniti svoj naslov! — Sv. Jedert: Tokrat ni bilo mogoče! Hvala, porabimo prihodnjič! — Naš naročnik (?) Cven: Vaše ime? — Dopisniku iz Cirkovc: Hvala! Prihodnjič. — Sv. Barbara v Halozah: Za to številko prepozno!

Zahvala.

Slavna „Posojilnica v Konjicah“ je blagovolila podariti „Slov. pev. društvu s sedečem v Ptuj“ 20 K, za kateri blagi dar se najpristréneje zahvaljuje za odbor „Slov. pev. društva“ Zupančič, predsednik.

Slovinci! Spominjajte se „Zgodovinskega društva!“

**Kupujte
NARODNI KOLEK!**

Loterijske številke.

Gradec 11. marcija: 22 62 34 56 40
Dunaj 11. marcija: 75 6 10 79 62

Tržne cene

v Mariboru od 4. do 11. marca 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		20	10	20	90
rž		17	10	17	90
ječmen		16	60	17	40
oves		16	10	16	90
korusa		17	—	17	80
proso		18	—	19	—
ajda		16	50	17	40
seno		5	40	6	—
slama		3	60	6	40
fižola	1 kg	—	24	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	40	—	64
krompir		—	—	—	8
sir		—	84	—	72
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	28	1	34
zelje, kislo		—	22	—	28
repa, kisla		—	20	—	24
mleko	1 lit.	—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
kisla		—	60	—	64
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	6	—	—

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici 186 10—8

priporoča celemu okraju svojo vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga. Za spomladni čas vsake vrste poljskih semen, posebno pravo, čisto, zanesljivo deteljno seme, oves za seme itd. Veliko se prodaja Bartel-novega prašeka za poklajo živini, svinjam in konjem.

Kupim poljske pridelke in vse druge reči.

Motorje za plin, bencin, pretrolin in sesalne naprave za plin od 2 do 50 konjskih moči, nove ali že rabljene, izvrstne kakovosti priporoča spodnještajerski zavod za napravo in popravo motorjev gospoda

Karola Sinkoviča v Mariboru, Puffgasse 9.

Prevzame tudi prenavrejanje motorjev za bencin v plinske sesalne motorje, ki so najcenejša gonilna moč, 1—2 v za 1 konjsko moč v 1 uri. Najbolje urejena popravilnica za automobile, parne stroje in parne kotle, sesalke, studence in vse gospod. stroje. 103 6—5

Semenje!

Najboljša

Semenje!

vrtna, poljska in gozdna semena, ki zanesljivo klijejo, priporoča znana trgovina s semenom 188 6—2

M. Berdajs v Mariboru

Semenje!

na Zofijinem trgu.

Semenje!

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osebito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo nadoho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Prežene velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehladu. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zate se naj naročujete točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstnica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto: 1 duoat (12 stekleno) 4 K. 4 duoate (48 stekleno) 14 80 K. 2 duoata (24 stekleno) 8 K. 5 duoatov (60 stekleno) 17— K. 3 duoate (36 stekleno) 11 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-11

Zdravje je največje bogastvo!

Slovinci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

Vsaka beseda
stane 2 vin.Najmanjša objava
45 vin.**MALA OZNANILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnitvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.**Stampilje iz kavčuka**, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15.
426 51-88**Zeljno seme** (kaps) zanesljivo kajljivo edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnine prosto, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 808 18-15**Hiša št. 137 v Studencih** pri Mariboru v bližini cerkve sv. Jožefa in šole se prodaja. 100 10-4**Mala najemniška hiša**, z velikim vrtom, z lepimi sadnimi drevesi, vodnjak, gosp. poslopje in pol orala njive, lepa lega, 15 minut iz mesta, se prodaja. Naslov v uprav. 92 6-5**Vinogradniki** 16.000 ameriških trt: laški rilček, burgundec, žlahtnina, šipon, cepljene na portalis in montikolo, 100 komadov po 15 K divjake po 2 K še ne izkopane, dobro zaraščene in lepo vkorenjene prodaja Jakob Vičar, gostilničar v Rotmanu, Sv. Lovrene v Slov. gor., pošta Juršinci. 168 3-2**Lepa hiša nova**, s 6 sobami, 1 kuhinjo, 3 kleti, oddaljena kakih 40 korakov od župnijske cerkve na deželi se prodaja. V njej je dobra trgovina in krčma, zraven nekaj njive in hlev. Cena 6900 K. Kje pove upravnitvo. 175 10-2**Lepa družinska hiša** z velikim vrtom se prodaja. Naslov pri upravnitvu. 174 2-**Cepljene trte** na Portalis in sicer: laški rilček, silvaner, traminer, šipon, burgundec beli, mali rilček, kraljevina in žlahtnina. Vse trte še so v trsnici, dobro zagrnjene, najboljše kakovosti, prodaja I. vrste 100 kom. po 15 K, II. vrsto po 8 K. Ivan Čuš, župan in posest. trsnice v Hlaponcih, pošta Juršinci p. Ptuj. 176 6-2**Gostilna** z lepo hišo, vrtoma in lepim sadonosnikom, s popolno koncesijo, tabaktrafiko in mala trgovina, na lepem kraju blizu mesta in kolodvora na Spodnjem Štajerskem, se po nizki ceni prodaja. Zve se pri upravnitvu in pismeno Slov. Bistrice, posterestante 3000. 180 3-2**Novozidana hiša**, najemniška, 1 nadstropna, nese lepo najemnino se takoj prodaja zaradi rodbinskih razmer, tudi se zamenja z majhno hišo v ali izven Maribora. Vpraša se: Lenaugasse 25. I. vrata 6. 183 3-2**Vsem vinogradnikom** naznanim, da imam še oddati več tisoč cepljenih trt v zeleno in na suho cepljene, različne dobre vrste od strokovnjakov priporočene, več tisoč korenjakov, prav po nizkih cenah, cepljenje od 10-16 K 100 komadov. Na zahtevanje pošiljam cenik zastoj, ker je bolj natančno v ceniku. Jos. Cotič, trtnar v Verhpolji pri Vipavi. Kranjsko. 145 3-3**Vinogradniki** ki hočejo amer. divjake R močne in dobro vkoreninjene nad 40 cm dolge kupiti, naj se pri podpisnem čim prej oglašijo. Cena je 1 K 20 v 100 komadov. Divjaki še so na stalnem mestu neizkopani. Martin Slodnjak, posestnik, p. Juršinci. 214 2-1**Breža kobila**, katera ima povreči 25. sušca, je na prodaj pri Juriju Mulec v Loženah, Sv. Marjeta ob Pesnici. 215 1-1**Lepo posestvo**, tri četrt ure od Maribora v Razvanju blizu šole in blizu cerkve, je novo zidana hiša, zidan hlev za krave, nov skedenj, lepe brajide, mlad sadonosnik, dve njivi, en travnik, vse v lepem stanju, se po ceni prodaja. Več se izve pri gospodu Martin Pukl, občinskem predstojniku v Razvanju. 213 3-1**Dobrodoča pekarija** z vsem k pekariji spadajočim orodjem se zavoljo družinskih razmer prodaja. Več pove Janez Šveder, gostilničar, Tezno št. 99, Maribor. 201 8-1**Gostilna s hišo**, 7 stanovanj, vrtom in lepim sadonosnikom, s popolno koncesijo, tabaktrafiko, na lepem kraju, tri minute od mesta Maribor, se zavoljo družinskih razmer po ceni prodaja. Sodi tudi za mesarijo in malo trgovino. Več pove iz prijaznosti Janez Šveder, gostilničar, Tezno št. 99, Maribor. 202 3-1**Lepa hiša** s poljem vred ali brez polja, lep vrt, gospodarsko poslopje, se prodaja. Več pove Janez Levart, Maribor, Gaswerkstrasse 19. 200 3-1**Hiša z gostilno**, prodajo tobaka in špecerijsko trgovino se takoj prodaja ali da v najem. Vpraša se naj: Poberška cesta 46, Maribor. 198 3-1**Malo posestvo** s hišico, s 2 sobama, vrtom, sadonosnikom, z vinskimi brajdami ter nekaj njiv, primerno posebno za rokodelca ali umirovljenca se prodaja po nizki ceni. Več se izve pri upravnitvu t. l. ali v trgovini z usnjem, glavni trg št. 14, Maribor. 205 3-1**Naznanilo**. Sedaj se pri A. Strableku, trgovcu v Mariboru, glavni trg št. 20, pri „Angelju“ vsakovrstno, sveže modno blago ceneje prodaja kakor pri vsaki prodaji. 203 3-1**V najem se da.****Gostilno** želim v najem ali majhno trgovino z vsemi pripravami in nekaj zemljišča; kupim tudi majhno posestvo do 3 orale, proti mali plači vse blizu glavne ceste med Mariborom in Celjem. Ponudbe na naslov: A. M. V. St. Georgen a. D. Stifing. 187 2-2**Posestvo** na Sp. Koroškem v obsegu 37 oralov z vsem gospodarskim orodjem se da v najem. Posestvo ima jako ugodno lego in je posebno pripravno za rejo živine, ker je dosti pašje. Naslov pove upravnitvo t. l. 170 3-2**Mesarija** z vsemi potrebnimi prostori in stanovanjem, v prijaznem trgu na Spod. Štajerskem, kateri še dosedaj mesarja nima, se da v najem; sprejme pa se tudi kompanjon, mesarije več. Kje, pove uredništvo „Domovine“. 162 3-3**Manjša trgovina** (štacuna) z opravo in stanovanjem vred, prav zraven župnijske cerkve; se da v najem poštenemu, katol. trgovcu. Kje, pove upravnitvo tega lista. 161 3-8**Proste službe.****Kolarskega učenca** sprejme takoj Fr. Klinar v Slivnici, Hoče. 142 3-3**Učenca** sprejme takoj Karl Grile, pek v Studencih pri Mariboru. Več ustmeno. 144 3-3**Družba delavcev za košnjo** in spravlanje sena na 100 do 150 oralov travnika se za leto išče. Sprejmejo se tudi v izdelovanju in žganju strešne in zidne opeke dobro izurjeni opekarji. Oskrbništvo Klenovnik, pošta Ivanec, Hrvaško. 150 3-3**Oženjen šefar** išče službo, razume poljedelstvo, živinorejo, lesno kuptijo in vinarstvo. Nastopi službo sam ali z ženo. Naslov pove upravnitvo. 173 4-2**Ekonom**, kateri je dovršil kmetijsko šolo, z enoletno prakso in je zmožen tudi nemškega jezika išče v kratkem primerne službe. Naslov pri upravnitvu. 171 3-2**Mesarija in gostilna** na zelo ugodnem prostoru na Bizeljskem se da v najem zaradi smrti. Natančnejša pojasnila daje g. Anton Škof ml. v Bizeljskem pri Brežicah. Odda se do 1. aprila 1905. 169 2-2**Trgovski pomočnik** slovenskega in nemškega jezika zmožen, šeli v službo stopiti takoj ali po dogovoru. Zmožen je tudi kako trgovino sam voditi, ker je že več let služil kot trgovski vodja. Naslov pove upravnitvo. 91 3-3**Mesarski učence** se takoj sprejme. Kje, pove Franc Čerič, posestnik v Studencih pri Mariboru. 192 5-2**Dva mizarska pomočnika** iz dežele se sprejmeta pri Jožefu Vogrincu, mizarju na Zgor. Hajdini št. 85 pri Ptuj. 181 2-2**Kravar ali švajcar**, ki je priden in zvest delavec, ki kravorejo dobro razume, posebno dojeti mora dobro znati, mesečne plače začetka 16 do 20 K, stanovanje, perilo prosto, dobro postrežbo, znanje nemškega jezika ni potrebno, le skozi g. duhovnike priporočeni se sprejme na posestvu poleg Gradca. Marijen-Institut Kirchengasse št. 1 Gradec. 184 2-2**Krepkega fanta**, ki bi imel veselje do cerkveniške službe sprejem. Ako bi bil priden in natančen v omenjeni službi, lahko bi se učil tudi v petju in orgljanju. Več se izve pri organistu Davorinu Cvenku. Škofja Loka Gorenjsko. 185 2-2**Sedlarskega učenca** na eno leto, zdaj se še uči dve in pol leta, pri svojem očetu, naj naznani pismeno do 15. aprila pod naslovom Franc Pfeifer, sedlar v Oštrelju, firma Otto Steinbeis. Pošta Petrovac. Bosna. Kdor ga želi sprejeti. 179 2-2**Movaškega pomagača**, pridnega in izurjenega sprejme takoj Matej Bregant, kovač v Orehovi vasi. Pošta: Hoče-Slivnica. 193 3-2**Mlad oženjen ekonom** išče službo v vinogradstvu, sadjarstvu ali poljedelstvu. Nastop službe precej. Naslov pri uprav. 199 3-1**Deklica**, zmožna slovensčine in nemščine se sprejme v uk v trgovini z mešanim blagom K. Zamolo, Fram. 196 2-1**Učenca** sprejme Matija Hočvar, ključavničarski mojster na Ragonsiei pri Ptuj. 195 2-1**Pet učencev** sprejme takoj tovarna za izdelovanje poljedelskih strojev Jožefa Pfeiferja v Hočah pri Mariboru. 206 3-1**Ključavničarski pomočnik** se išče; isti mora biti popolnoma vešč v izdelovanju kakor tudi s popravili vsakovrstnih tehtnic (vag), mora biti tudi trezen in zanesljiv. Delo trajno, plača po dogovoru. Ivan Rebek, ključ. mojster, Celje, Poljske ulice št. 14. 204 3-1**Sestero****velikonocnih pesmi**182 5-2
za mešane glasove. Uglasbil Ivan Oevirk. Cena part. in 4 glasom 1 K 50 v, posamni glasi po 10 v. Dobi se še tudi od tega skljadatelja „Petro mašnih pesmi“ za mešane glasove. Part. in 4 glasi 1 K 50 v. — Založil skladatelj pri Sv. Juriju ob juž. žel.**B. Talento,****prodajalna drv in premoga**
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegethoffovi ulici, M. Berdaja, Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-4

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-5

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Kupujem

fižolo, zrnje vsake vrste, sreš (vinski kamen) po najboljši ceni. V Murko, trgovina s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki v Mariboru, Mellingerstr. 24. 164 3-3

Oves

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsu obrodi v vsaki zemlji, zori zgodaj, jako bogati obrodi, da visoko, dobro slamo za krmo in se ne poleže. Ker se na redko seje, zadostuje na 1 oral 50 kg. Pošilja se v vrečah po 25 kg za K 9, 50 kg za K 17, 100 kg. za K 32. Vzorec po 5 kg franko za K 3'20 proti predplačilu. 86 8-5

Oskrbništvo graščine Golič
pri Konjicah, Štajersko.**Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki**
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru,

Alojzij Pinter,

trgovec v Slov. Bistrici 207 5-1

priporoča celemu okraju svojo vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga. Za spomladni čas vsake vrste poljskih in vrtnih semen, posebno pravo, čisto, zanesljivo deteljno seme, seme za oves itd. Veliko se proda Bartelnovega praška za poklajo živini, svinjam in konjem.

Kupim vse poljske pridelke ter druge reči.

Orglarska in mežnarska služba

se takoj oddaja v Galiciji.

Samskega stanu imajo prednost.

208 1-1

Cerkv. predstojništvo.

Posojilnica v Slatini, registrovana zadruga z neom. zavezo, uljudno vabi svoje zadružnike na redni letni

občni zbor

v nedeljo, dne 26. marca 1905, popoldne ob 3. uri v farovž pri Sv. Križu.

VZPORED: 1. Poročilo načelstva in računskega pregledovalca. 2. Potrjenje računa za l. 1904. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 5. Slučajnosti. 209 1-1 Načelstvo.

VABILO na

redni občni zbor

Okrajne posojilnice v Ormoži

registrovane zadruge z neom. zavezo,

ki se bode vršil v **ponedeljek, dne 27. marca 1905**, ob 10. uri popoldne v posojilnični pisarni.

DNEVNI RED: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorništva o letnem računu. 3. Odobrenje letnega računa. 4. Sklepanje o porabi čistega dobička. 5. Čitanje revizijskega poročila Zveze ter ukrepi vsled istega. 6. Razni predlogi. — Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število zadružnikov, da bi bil občen zbor sklepčen, vrši se ob 2. uri popoldne v smislu § 32. pravil drugi občni zbor, kateri je pri vsakem številu sklepčen.

Ormož, dne 13. marca 1905.

211 1-1

Načelstvo.

Zahvala.

Ker v naši žalosti nismo v stanu, zahvaliti se vsem osebno za vse dokaze sožalja povodom smrti našega preljubljenega očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Filipa Trojner

posestnika in cerkvenega ključarja, izrekamo tem potom vsem svojim ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem našo najprisrčnejšo zahvalo. Posebno zahvalo pa izrekamo cenj. učiteljstvu in vsem, ki so spremili dragega rajnega na zadnji poti.

Sv. Jakob v Slov. gor., dne 11. marca 1905.

210 1-1

Žalujoči ostali.

VABILO na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmarju, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, v **ponedeljek, dne 20. marca 1905** ob 1 uri popoldne v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje letnega računa. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Nasveti načelstva in slučajnosti. — V slučaju nesklepčnosti občnega zbora ob eni uri se isti vrši ob pol dveh popoldne v smislu § 40, al. b zadružnih pravil.

194 2-2

Načelstvo.

ZAHVALA.

Povodom prerane smrti iskreno ljubljene matere

Ane Kren,

posestnice pri Sv. Ilju v Slov. gorlah,

se najsrčneje zahvalujemo veleč. gosp. duh. svetovalcu in župniku šentiljskemu za ganljive besede pri grobu, tamošnjemu veleč. gosp. kaplanu, ki so predragi rajnik podelili sv. zakramente za umirajoče in vodili od doma sprevod, vsem pevcem in pevkam za petje doma, v cerkvi in na pokopališču, vsem ljubim sorodnikom, dragim prijateljem in znancem ter sploh vsem, ki so od blizu in daleč v tako obilem številu spremljali našo preljubo mater k večnemu počitku. Bog naj vsem stotero povrna!

Nepozabno pokojnico pa priporočamo v pobožno molitev in blag spomin!

Sv. Ilj v Slov. gor., dne 11. marca 1905.

197 1-1

Žalujoči ostali.

Hranilnica in posojilnica v Laškem

ima svoj

občni zbor

dne 26. marca ob 3. pop. v svoji lastni hiši v Laškem.

VZPORED: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Pregled računov. 3. Volitev odbornikov. 4. Slučajnosti. 212 1-

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Za spomladno setev

je

Tomazeva žlindra

zvezdna

znamka

najcenejše, fosforovo kislino imajoče umetno gnojilo za **žitne in podzemeljske pridelke, vinograde** in posebno še za **deteljišča in travnike**.

129 4-3

Tomazevo žlindro, „zvezdna znamka“ iz tovarn v Berlinu ima v zalogi

trgovina z železnino „Mercur“

P. Majdič, Celje

in pošilja navodila zastoj.

Odjemalcem celih vagonov znižane cene. Za Brežice imata prodajo gg. Uršič & Lipej. Za Vransko in okolico g. Fr. Oset na Vranskem.

Vsaka vreča je plombirana in vznačena vsebina odstotkov.